

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B100TSH0110001/103.02/ 36892
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

18.12.2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: 16.11.2009 tarihli ve KAN. KAR. MD. A. 01.0.GNS.0.10.00.02-17987 sayılı yazınız

İstanbul Milletvekili Sayın Çetin SOYSAL'ın "H1N1 virüsü aşısına" ilişkin olarak verilen 7/10623 Esas sayılı Yazılı Soru Önergesi'nin cevabı ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

EKLER:

EK 1: Önerge Cevabı (4 Sayfa)

Ankara'nın ardından Erzurum ve Diyarbakır'da da H1N1 virüsüne yakalanan vatandaşlarımız olmuştur. Vakaların artması ile birlikte yapılacak aşılar da daha çok tartışılır olmuştur. Dünyanın pek çok yerinde virüse karşı geliştirilen aşilarla ilgili vatandaşlar tepkilerini ortaya koymaktadır. Amerika'da bazı sağlık çalışanları aşı ile ilgili olarak yargıya başvurdıkları haberlerinin ardından Almanya'da siyasetçilerle askerlere yan etkisi olmayan aşının yapıldığı, halka ise cıva içeren ve yan etkileri olan aşının yapılacağı haberleri halkı ayaklandırmıştır.

Sağlık Bakanlığı'nın H1N1 virüsü ve aşı ile ilgili olarak yaptığı ilk açıklamada, aşı yapılması halinde dahi 400 kişinin öleceği ifade edilmiştir. Oysa son dönemde yapılan açıklamalarda, söz konusu gribin mevsimsel gripten farklı olmadığı, aşının yan etkileri hakkında bir fikir sahibi olunmadığı belirtilmektedir.

Tüm bu tartışmalar devam ederken, Türkiye'ye sipariş edilen aşiların bir kısmının geldiği açıklanmıştır.

Ancak gelen aşilarla ilgili olarak da toplumda pek çok kuşku oluşmuştur. Aşiların nerden geldiği, yan etkilerinin araştırılıp araştırılmadığı ve aşı yaptırmanın gerekliliği konularında halkın kafası karışmış durumdadır.

Sağlık Bakanlığı'nın yaptığı ilk açıklamadan sonra toplumda panik havası hakim olmuştur. Birbirleriyle çelişen açıklamaların yanı sıra, aşının yan etkilerinin ileride kalıcı ve önlenemez hasarlara yol açtığına ilişkin tartışmalar kafası zaten karışık olan toplumu daha da tedirgin etmiştir.

Kamuoyunda yapılan bu tartışmaların bu noktaya gelmesinin nedeni Bakanlığın açıklamalarındaki çelişkiden, net ve berrak bir yaklaşım içinde olunmamasından kaynaklanmaktadır. Bakanlığın panikletici davranışlar sergilemesi sonucu kamuoyumuz ciddi şekilde tedirgin olmuştur.

Bu çerçevede;

1. H1N1 virüsü taşıdığı tespit edilen öğrencilerin bulunduğu okullar belirli süreler için tatil edilmiştir. Virüs taşımayan öğrenciler için nasıl önlemler alınmaktadır? Aşının haricinde, önleyici herhangi bir tedavi yöntemi bu çocuklara uygulanmakta mıdır?
2. Kamuoyunda yapılan tartışmaların bu noktaya gelmesinde Bakanlık olarak sorumluluk duyuyor musunuz?
3. Türkiye hangi ülkelerden aşı sipariş etmiştir? İlk olarak getirilen aşilar hangi ülkeden gelmiştir?

4. İki tür aşı olduğu ifade edilmektedir. İçinde cıva olan aşların riskli yan etkilerinin olduğu ifade edilmektedir. Gelen aşların içeriği nedir, aşlar yan etkiler bakımından Türkiye’de incelenmekte midir?
5. H1N1 virüsünün, mevsimsel grip ile aynı olduğu ifade edilmektedir. Bu durumda yan etkileri yeteri kadar araştırılmamış olan aşının uygulanması konusunda ısrarlı mısınız? Bunun sonucunda doğacak...
6. Toplumda H1N1 virüsü ile ilgili olarak tartışmalar yoğun bir şekilde sürerken Bakanlık olarak toplumdaki tedirginliği azaltmak ya da toplumu rahatlatmak için nasıl çalışmalar yapılmaktadır? Bu konu ile ilgili açıklama ne zaman yapılacaktır?
7. Aşının yan etkileri konusunda kamuoyunu yeteri kadar bilgilendirdiğinizi düşünüyor musunuz? Yapılması planlanan aşların riskli yan etkileri karşısında, Bakanlık olarak yaşanabilecek olumsuzluklar karşısında sorumluluğu üstleniyor musunuz? Bu sorumluluğunuz sonucunda, aşının yan etkileri nedeniyle zarar görmeleri halinde tazminat ve sağlık harcamalarının Bakanlık tarafından karşılanacağını taahhüt ediyor musunuz?

CEVAPLAR:

1. Okullarda hastalıkla ilgili eğitimler sürdürölmekte ve öğrencilerimizin kişisel hijyen önlemleri konusunda bilgilendirilerek farkındalıklarının artırılması ve olumlu davranış değişiklikleri geliştirmeleri için çaba gösterilmektedir.
Okul devamsızlıkları yakından takip edilmekte, hastalık belirtileri olanların okula gelmeyerek istirahat etmeleri ve ağır hastalık belirtisi olanların hekime başvurmaları istenmektedir.
Öğrencilerimiz sağlık ekiplerince takip edilmekte ve hastalık belirtisi görölenlerin gerekli sağlık kontrolleri yapılmaktadır. Risk grubunda olan kişilere antiviral tedavi başlanmaktadır.
Hastalıktan korunmanın en etkin yolu aşılama olup talep edenlere aşı uygulaması da devam etmektedir.
2. Bakanlığım, süreçte yaşanan gelişmeleri dikkatle takip etmekte ve insan sağlığını korumaya yönelik tüm önlemleri, en yeni bilimsel veriler ışığında almaktadır.

Vatandaşlarımızı gelişmelerle ilgili olarak zamanında ve şeffaf bir şekilde bilgilendirmekteyiz. Bu insanımıza verdiğimiz değerin bir ifadesidir.

Bilimsel veriler üzerinden kamuoyu önünde tartışma olması son derece tabiidir. Ancak bilimsel kanıta dayanmayan, spekülatif bazı iddiaların medyada yer bulmasının sorumluluğu Bakanlığımıza ait değildir. Bakanlığım bu süreçte doğru ve zamanında bilgilendirme yaparak, bilim dünyasınca kabul gören korunma imkânlarını vatandaşlarımızın kullanımına sunarak sorumluluğunu yerine getirmektedir.

3. Ülkemize Kanada, Almanya, İtalya ve Fransa'da üretilen aşılardan sipariş edilmiştir. İlk olarak İtalya'dan getirilen aşilar kullanıma sunulmuştur.
4. Aşılarda asıl etken madde yanında; çoklu dozlu flakonlarda mikrobiyolojik bulaşmayı engellemek üzere koruyucu maddeler kullanılmaktadır.

En çok kullanılan koruyucu maddeler thiomersal ile neomisindir.

Thiomersal: Etil Civa maddesinin organik bir bileşiği olup, 1930'lu yıllardan bu yana birçok aşı ve ilaçta koruyucu olarak kullanılmaktadır. Etil civanın metil civa gibi vücutta birikici özelliği yoktur ve güvenli olduğu bilinen bir maddedir.

ABD'de kullanılan aşıların çoklu dozlarında da thiomersal bulunmaktadır. Ülkemize getirilen tüm aşılar kullanıma sunulmadan önce Refik Saydam Hıfızısıhha Merkezi laboratuvarlarında biyolojik kontrolleri yapılmaktadır. Ülkemizde aşıların yan etkilerinin izlenmesi amacıyla 2004 yılından beri yürütölen bir izleme sistemi bulunmaktadır. Bu şekilde tüm istenmeyen etkiler Bakanlığımıza bildirilmekte, bu etkiler aşı ile ilişkisi bakımından yetkilendirilmiş bir kurul olan "Aşı Sonrası İstenmeyen Etkiler İzleme Kurulu" tarafından değerlendirilmektedir.

5. Pandemik grip aşısı da mevsimsel grip aşısı ile aynı teknoloji ve süreçten geçerek hazırlanmış ve kullanıma sunulmuştur. Beklenen yan etkiler, mevsimsel grip aşısında olduğu gibidir. Dolayısıyla bu aşıların yan etkilerinin yeteri kadar araştırılmadığı ifadesi gerçeği yansıtmamaktadır.

Hastalığın ağır geçirildiğı ve ölümlerin daha çok yaşandığı risk gruplarında olan vatandaşlarımıza, pandemik grip aşısı olma imkânı sunulmuştur.

6. Bir hastalıkla ilgili toplumda tedirginlik oluşmasının temel nedenlerinden biri yeterli ve doğru bilgiye ulaşamamaktır. Bakanlığım, vatandaşlarımızın hastalıkla ilgili olarak zamanında ve dünyada mevcut en son gelişmeler ışığında bilgilenemeleri için yoğun bir çalışma yürütmektedir. Bu süreçte her

türlü iletişim mecrası kullanılmakta, tüm bilgilendirmeler konu hakkında uzman akademisyenlerimizin katkıları ile yapılmaktadır.

Hükümetimiz pek çok ülkenin temininde zorluklar çektiği pandemik grip aşısını yeterli miktarlarda ve zamanında temini yoluna giderek en önemli korunma aracını vatandaşlarımıza sunmuştur.

7. Aşının muhtemel yan etkileri, Bakanlığımca şeffaf bir şekilde kamuoyuna duyurulmuştur. Tüm öğrenci velileri aşının yan etkileri açısından bilgilendirilerek, çocuklarına yapılacak aşılar için onamları talep edilmiştir. Aşı yan etkileri yakından izlenmektedir. Tüm ilaçlarda olduğu gibi herhangi bir yan etki ortaya çıktığında gereken tıbbi müdahale yapılmakta ve hukuki sonuçlara uyulmaktadır.

İlginize teşekkür ederim.